

ЛІТЕРАТУРА:

1. Замула І.В., Черевко Л. П. Сутність і класифікація біологічних активів як об'єкта бухгалтерського обліку /Л.П. Черевков // Вісник ЖДТУ. -2012. - №1. - С. 74-76
2. Остапчук О. В. Відображення в обліку біологічних активів з генетично модифікованими організмами / О.В. Остапчук// УДК 657.4
3. Ратошнюк Т. М. Економічний механізм стимулювання виробництва екологічно чистої продукції /Т. М. Ратошнюк// Наука і економіка. - 2012. -№1. - С.150-153
4. www.golos.ua

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТЕОРІЯ ФІНАНСОВОЇ КРИХКОСТІ Х.Ф. МІНСКІ В РАМКАХ ПОБУДОВИ АНТИКРИЗОВОЇ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКОЮ СИСТЕМОЮ УКРАЇНИ

Котенко Олександр Олександрович
аспірант кафедри банківської справи
ДВНЗ «Українська академія банківської справи»

Сучасна практика функціонування вітчизняної банківської системи, продемонструвала значний рівень вразливості українських комерційних банків до впливу несприятливих факторів як внутрішнього так і зовнішнього фінансово-економічного середовища. Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах загрози розгортання другої хвилі фінансово-економічної кризи, яка на сьогоднішній день виглядає реальністю.

Про появу перших сигналів нової кризи найбільш показово свідчить відсоткова політика банків, в рамках якої українські фінансово-кредитні інститути пропонують очевидно надмірно завищені ставки як по кредитам, так і по депозитам, що у першому випадку свідчить про бажання банків отримати якнайбільше прибутків та надавати кредити лише тим позичальникам, які в змозі їх погашати, тим самим підвищувати якість кредитних портфелів, а у другому – значні проблеми із ліквідністю, оскільки банки намагаються у будь-який спосіб залучити якомога більшу кількість фінансових ресурсів.

В цих умовах, побудова ефективної антикризової стратегії управління вітчизняною банківською системою не є певним додатковим заходом, але постає як об'єктивна необхідність для збереження фінансової стійкості всієї системи.

Разом з тим, розробка такої стратегії є надзвичайно складною науковою задачею. Якщо розглядати її як комплекс певних антикризових методів (введення мораторіїв, тимчасових адміністрацій, створення санаційних банків тощо), то в даному випадку антикризова стратегія очевидно буде регулюючою, тобто такою, що реагує на певні негативні зміни в банківській системі у момент, коли вони вже відбулися. В спеціалізованій науковій літературі прийнято вва-



жати, що в сфері функціонування банків регулюючі антикризові стратегії, хоч і об'єктивно необхідні, проте як правило вони є малоефективними.

Тому, на нашу думку така стратегія має бути превентивною. Проте, для створення такої системи антикризового управління необхідним є ґрунтовний та оперативний моніторинг, а відтак і прогнозування основних показників ефективності функціонування банківської системи та впровадження певних антикризових заходів при появі перших сигналів фінансової нестабільності.

Ми вважаємо, що відповідно до наведених вище положень, така превентивна антикризова стратегія має базуватися на принципах теорії економічних циклів, що розглядають економічну систему у динаміці та передбачають як її спад так і підйом.

Нажаль, у класичному вигляді, найбільш вагомій теорії економічних циклів (цикли Кітчина, Жюгляра, ритми Кузнеця, хвилі Кондратьєва тощо) не можуть бути використаними в українській банківській практиці, оскільки має місце не лише не співпадання циклів, але і повністю обернена ситуація. Тому необхідною в даній проблемі є адаптація західних теорій економічних циклів під українські економічні реалії.

При цьому, найбільш гнучкою в даному контексті ми вважаємо теорію фінансової крихкості Х.Ф. Мінскі, так як дана теорія не лише передбачає існування циклічності економіки, але і піднімає досить важливе питання і для українського економічного сьогодення – співвідношення ефективності функціонування реального та фінансового секторів економіки. Основною ідеєю даної теорії є та, що за умови, коли рентабельність фінансового сектора наближається до рентабельності реального, можна стверджувати про появу загрози розгортання фінансово-економічної кризи, а коли перевищує – криза вже відбулася.

Проте, нажаль, аналіз вітчизняної динаміки рентабельності даних секторів вказує майже на постійне існування кризи у вітчизняній економіці, оскільки банки в українській економіці функціонують більш ефективно, ніж промислові підприємства.

Тому, використання даної теорії у її класичному вигляді є також неможливим. Однак, ті підходи, що розглядаються Х.Ф. Мінскі можуть бути адаптованими та використаними і в українській банківській практиці. Зокрема, є можливість використання досить вдалого виділення основних фаз економічного циклу (фаза самофінансування, фаза спекулятивного фінансування, фаза Понци-фінансування), так як вони досить чітко характеризують як поведінку суб'єктів господарювання, банків та населення країни, так і їх взаємовідносини, на базі чого з'являється можливість створення повноцінної превентивної антикризової стратегії.

Таким чином, створення та впровадження превентивних антикризових моделей управління вітчизняною банківською системою на базі елементів теорії фінансової стійкості Х.Ф.Мінскі дозволить не лише вирівнювати економічні цикли та уникати фаз економічного спаду, але і попереджувати виникнення фінансово-економічних криз у майбутньому.

